

ACC. N:R M. 10274 11-10.

Landskap: Småland

Upptecknat av: K. A. Larsson

Härad: Sunnerbo

Adress: Torarp, Lagen

Socken: Benga

Berättat av:

Uppteckningsår: 1947

Född år 1881 i Torarp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Prestaren.

s. 1-10.

LmF. 60.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 10274:1

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Prestare.

(Här på generalfrågorna L. U. F. 60)

Böker av prestare förkom-
mer numera vid de flesta be-
gravningarna här i Berga för-
samling. Därunder finnes det på
personer som intygar sig presta-
ring vid sin kyrkoställning, och de
skänks då stundtals valkade, och vis-
sa inkommit framhållas beträffan-
de begravningen. Med prestare
och prestadering menar man
främre manspersoner, vilka gå i
färd för kyrkan, för de flesta
äro detta män från kyrkogårdspar-
ten eller kyrkogården och in i kyrkan

ACC. NR M. 10274:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2
då de under den begravningssåll
bildas. Hederordas på sinne på
om kristen, vareför de mätningen
omedelbart därefter eller, om det är
högmasprogridsjåns, sedan denna
är avslutad på samma sätt se
den frönspriden ut från kyrkan
och till graven, då de på plats
vid sinne him an dess förändra.
de prestärerande bära därvid var
sin flockhängd stång och sätta
ned samt hålla den såväl i kyr-
kan som vid graven. Sedan hål-
lar man på det prestären eller
bära prestären och ordet prestären
menar man såväl dess bära som
de flockhängda stångarna.

Flu. länge prestären ha

ACC. N:R M. 10274:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Järnkammit men spandades vid
Jönåmaväls folks begravning. Här
är en intressant och sällsynt. Den
fångst undertryckta minne stäm-
mer på den i sådana fall
presenteras. Komminister A. H.
Nilsson i Berga. Den 31 Decem-
ber 1899. Vid Jönåmaväls begravning an-
vändes presenter, men, enligt vad
de gamla hade att berätta här-
om, var sedan inte mycket här i Ber-
ga då.

I slutet av 1800-talet fanns
det fortfarande gott om soldater och
stämman till den i Berga. Det
berättas då om en del personer
och andra som var soldater, blis-
da i paratuniform. Ett av de

ACC. N:R M. 10274:4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4
På den tiden var riksprossionerna på sin
rena höst som de prestevandande
en gång, men de ledde processionerna
ända från kyrkans ären om
vägen till kyrkan var lång.
Kyrkan brukar med prestevandande
ligger på kommit till en inte
god och säga. I Gungby kyrka
anskaffade man riksvagn för hush
månen gång i början av seklet.
Till denna riksvagn köpte även en
från prästen, som hade sin plats
instuderat under vagnens under
del. När riksprossionerna sätts
på i rida mot kyrkan såg
de prestevandande var sin klädd.
Både stäng och ledde processionerna
till dess att det blev upplöst.

ACC. NR M. 10274:5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

vid gravarna. Men det var ju även
prestern när från församlingens övriga
delar in i kyrkan som skulle följa.
Om den sista färd, och då kom
presterna först sedan man kom
mit från till kyrkan. Då blockering
ringar begynte. Senare på vägen till
kyrkan även till Berga. När det
var ledigt, på förmiddagen, och då hade man
ju även prästerna om län av präster
var löst. Den 1 maj 1928 sammanträdde
kyrkoförbundsstyrelsen i Berga
till sin färd. Kyrkan hade följt
sin egen präst, varför det gällde
att låna prästerna. Men i Gunglby
fanns det inga tillgängliga präster.
Man var på län för dagen, men
de där prästerna användes för

ACC. NR M. 10274:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

begravningskammar. För Drottning
Karl. De ringen annan råd än att
liten bestått. Det är för florbekämpa
stänger. Det är en smärre. Ljunga
Drottning begravningen återigen kan den
inte, varför för D. mästare iulisa
den. Den ständigt den sedan till
Drottning. Mycket under utmärkt, in-
skan m. att de mästare kommas
till användning vid alla begravnin-
gar. Drottning. De kan det vilka
stängarna i några undantags-
fall.

Stängarna är rundsaxade i
enligt längd och cirka 4 cm i diameter
och är utrustade med ett par av
samt kvadrerade. Någon för-
ändring kan de inte undgå att fi

ACC. NR M. 10274:7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

de snart 20 åren sedan de anskaf-
fades de ägas som minne av kyrkan.
För oss det blott vid förmä-
nare folks iordning, som pre-
sterns ägde hem, men en fö-
rkommer detta allmän?

Kigan särskild regel för vil-
ka som skola presterna följandes
inte. Det kan vara släktningarna, vän-
ner eller grannar. Till den arde-
när vil många till väljer man
stadall ungdomskamrater till den
ardne. Om kristians paradering
före begravningsprocession är i det
följande berättas.

Både presterna gå före
vid den i begravningsstället. Processi-
onsledningen följer med vid begravnings-

8

Denne Tillämpas egentligen först
efter framkomsten till Psykiat.
Gårdens fören i en del fall då
professionen utgår från Psykiat.
eller i dess närhet.

De prestämånde stå under hela
författningstiden. Stängerna bäras
och hållas i den högra handen,
men jag har också sett att den som
givit till vänster också har varit
presten i den västra handen.

Det är inte brukligt här att de pre-
stämånde sänka sina stänger ned
i graven, sedan kistan placerats
där. Däremot är det sed att man
många föreningsfarna eller släkt-
båtar i utprägnad form sänker
denne ned till en avskildhet.

och i bytting innan man fä-
rde graven och processionen upp-
löses.

Ståget minne om att
gravhorset varit i begravnings-
ståget finnes ej här. Begravnings-
vapen och epistafium öfver adliga
personer finnes det ej heller i
huvu. Hållandes det kan tänkas
att sådana följkommit med det
färdiga adelsfamiljen till Herrgår-
darna, men alla minnen däraf
kan gått förlorade. De höfvet
ägnade till Högskolans Herrgård
hade ju mycket i sig. I öfverens-
stämmelse med detta och flera
bland dem kan också påstås
dessa kyrkliga till begravningarna

ACC. N:R M. 10274:10.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Man siter i öfver följande efter
minnen av Alfonsen, Wicken-
garn m. fl. på Öst, Byggnads-
na på Sjödjursstäm (Friden be-
na i det närliggande Tammåker), Byg-
gnadsstäm i Friden o. s. v.

Presten ha utöfningen inte
jämkommit på vid andra tillfäl-
len än begravningar. Drottningens
cessorer för exempel ledas på
går av Tammåker.

Vid prestens i kyrkan stå de pre-
ständer med ett eller flera stamheller på
och antingen på ömse sidor om kistan med
rygg framåt eller och på med. All från
kyrkan ges värdsmannen till höger, men det
finns också de som väla på för utgången
vidan gata. Både på de flesta presterna
ständer på ömse sidor om kistan.